

ועדת תובענות ייצוגיות מחוז מרכז

ספטמבר - אוקטובר 2021

Newsletter

מאת:

עו"ד ניצן גדות,
משרד עורכי דין רדעי-גדות

עו"ד דורון רדעי,
יו"ר (משותף) ועדת
תובענות ייצוגיות במחוז מרכז

חידושי חקיקה ופסיקה

תזכיר לתיקון חוק תובענות ייצוגיות במסגרת חוק ההסדרים

ביום 2.8.2021 פרסם משרד האוצר תזכיר לתיקון חוק תובענות ייצוגיות, וזאת במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2021 ו-2022). התיקון המוצע כולל הרחבה משמעותית של ההגנות העומדות לכלל רשויות המדינה מפני תובענות ייצוגיות, והוא בא בנוסף לתיקון מוצע קודם מיום 4.6.2020, שעסק בהרחבת ההגנה על רשות מקרקעי ישראל.

עיקרי התיקון המוצע: (1) מניעת האפשרות להגיש נגד רשויות המדינה הודעה לצד שלישי, ובכך לבטל את החלטת בית המשפט העליון בעניין ע"א 7115/14 סירוגה נ' סלקום; (2) קביעה כי לא ניתן לתבוע את רשויות המדינה בגין גבייה שלא כדין שנעשתה במהלך הדיון המשפטי, ובכך לבטל את החלטת בית המשפט העליון בעניין דנ"א 8626/17 מנירב נ' מדינת ישראל; (3) מתן אפשרות לרשות המיסים להצטרף כצד לתובענות שעילתן גביית מיסים ביתר, והענקת ההגנות הנתונות למדינה לגוף האזרחי שגבה עבורה את סכום המס. לקראת סוף חודש אוגוסט פורסם בתקשורת כי התיקונים המוצעים לחוק תובענות ייצוגיות הוצאו מחוק ההסדרים, ולפיכך הדיון בהם צפוי להתקיים בהמשך לאחר תום דיוני התקציב.

הגדרת המונח "רשות" בחוק תובענות ייצוגיות

בית המשפט העליון - בג"צ 6451/18 חיון ואח' נ' בית הדין הארצי לעבודה ואח' - עתירה לבית המשפט העליון נגד פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה אשר קיבל את טענות קופות החולים כי הן נכללות בגדר המונח "רשות" בחוק תובענות ייצוגיות, ולפיכך עומדות להן ההגנות הקבועות בחוק ביחס לרשות כאמור ובכלל זה האפשרות להגיש הודעת חדילה.
בית המשפט העליון בדעת רוב (כבוד השופטים עופר גרוסקופף ויצחק עמית מול דעתה החולקת של כבוד השופטת ענת ברון), פסק כי אין לראות את קופות החולים כ"רשות" לצורך חוק תובענות ייצוגיות, ולפיכך לא עומדות להן ההגנות הקבועות בחוק לרשות כאמור. בעקבות כך, קיבל בית המשפט את העתירה והחזיר את הדיון לבית הדין לעבודה (החלטה מיום 19.7.2021).

המשקל שיש לתת לעמדתו הפרשנית של הרגולטור/המאסדר והאם יש מקום להגנת "זוטי דברים" בתובענה ייצוגית

בית המשפט העליון - דנ"א 49601/18 זליגמן ואח' נ' הפניקס ואח' - דיון נוסף בשאלת מעמד עמדתו הפרשנית של הרגולטור/מאסדר ביחס להנחיות שיצאו מתחת ידיו.

בית המשפט העליון פסק ברוב דעות, מפי דעתו של המשנה לנשיאה כבוד השופט חנן מלצר, כי "עמדתו הפרשנית של המאסדר לא צריכה לקבל מעמד בכורה... אלא שיש להטות את האוזן ולשמוע את עמדתו, כפי שנעשה ביחס לעמדתה הפרשנית של רשות מינהלית, תוך בחינת כל מקרה לגופו, לפי נסיבותיו הקונקרטיות, ורק אז להכריע בדבר המשקל שיש ליתן לעמדתו הפרשנית של המאסדר." עוד נפסק, בדעת רוב, כי הגנת "זוטי דברים" לא חלה בתובענות ייצוגיות (פסק דין מיום 4.7.2021).

יובהר, כי אין במידע שיימסר על ידי כותב המאמר ו/או מי מטעמו, אשר ניתן כשירות וולונטרי לציבור, כדי לשמש או להיחשב כיעוץ משפטי ו/או המלצה משפטית ו/או חוות דעת משפטית ו/או תחליף ליעוץ משפטי אצל עו"ד בעל מומחיות, ניסיון ו/או ידע בתחום המשפטי הרלוונטי ואין להסתמך על המידע בכל צורה שהיא. יובהר כי כל פעולה שתעשה על פי המידע הנאמר ו/או המוצג הינה על אחריות הקורא בלבד ולא יהא באילו כדי ליצור יחסי עורך דין לקוח בין הקורא ולשכת עורכי הדין ו/או מי מטעמה ו/או כותב המאמר, בין במישרין ובין בעיקיפין ולשכת עורכי הדין ו/או מי מטעמה, אינם אחראים בשום צורה ואופן לתוצאות השימוש במידע המוצג ו/או הנאמר.

בברכת חברים וקריאה פורה,
ועדת תובענות ייצוגיות מחוז מרכז